

Aixís mateix es condició precisa de la zona la séva estabilitat, de manera que no passés ab ella lo que passa ab tantas cosas d' Espanya que 's crean, s' anulan ó modifícan segons el capritxo d' un Ministre; á n' aquest punt sí que caldría una serietat y severitat no acostumada en el nostre país.

La zona afavoriría en gran manera á determinadas branca de la industria y á varias produccions agrícolas, desenrotllaría el comer, y de consegüent la riquesa general del país.

La zona establerta á Barcelona no gravaría en res el capítol de gastos del Estat, ans al contrari, aumentaría els ingressos; Barcelona pagaría tots el gastos; la capital de Catalunya ja hi está acostumada á pagarsho tot, fins aquellas obras que son inherents á serveys que ineludiblement té de prestar l' Estat.

La zona neutral necessita un medi ambient adequat pera viure, una atmósfera de treball y d' activitat. A n' aquest efecte recordaré una discussió que vaig tenir anys endarrera ab un bon senyor, procedent del ronyó de Castilla. Parlavam de la capacitat productora de las varias regions que forman l' Estat, quant acorralat per las rahons que apoyadas en la realitat jo donava, el méu contradictor va exclamar: —Y bè, si fins ara al méu país no hi ha hagut industria, tal com se van posant las cosas aviat n' hi haurá. Es qüestió d' amor propi y de patriotisme..... Y aquell bon home portat per la séva fantasia se va ilusionar ab la idea de que á la séva terra aviat hi hauria fábricas. Y tot *per punt*, per no ser menos que á Catalunya.

Els que l' escoltavam varem esclafir una llarga rialla; convertir un país en industrial porque sí, per amor propi! El projecte es ignocent per demés. ¿Y els obrers? ¿Y las vías de comunicació? ¿Y las industrias complementarias?

Es innegable que per facilitats que 's donguin á un país pera desenrotllar la séva riquesa, no la desenrotllará si no hi té aptituts naturals. Recordis els ensajos que s' han fet de ports franchs á Espanya mateix; els privilegis odiosos que s' establiren pera comerciejar ab América, etc.

Per aquestas rahons es per lo que 's demana la zona neutral per Barcelona, gran centre de treball. Cap port en el mar llatí está en millors condicions que 'l de Barcelona. La séva situació li permet continuar la tradició interrompuda de tenir la hegemonía del comer llevantí ab las repúblicas sud-americanas, y té en fi altrás ventatjas qu' en aquest punt el fan superior als seus rivals, els de Marsella y Génova, tal com deyam en el Congrés Agrícol de Manresa al tractar d' aquest assumpto.